

Ekonomiutskottet

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om markstationer och vissa radaranläggningar, lag om ändring av lagen om rymdverksamhet och lag om ändring av 1 § i lagen om verkställighet av böter

INLEDNING

Remiss

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om markstationer och vissa radaranläggningar, lag om ändring av lagen om rymdverksamhet och lag om ändring av 1 § i lagen om verkställighet av böter (RP 113/2022 rd): Ärendet har remitterats till ekonomiutskottet för betänkande.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- industriråd Maija Lönnqvist, arbets- och näringsministeriet
- specialsakkunnig Heidi Pennanen, arbets- och näringsministeriet
- konsultativ tjänsteman Mirka Meres-Wuori, kommunikationsministeriet
- ledande sakkunnig Päivi-Maria Virta, Transport- och kommunikationsverket
- Senior Legal Counsel Lauri Ignatius, ICEYE
- Senior BD Advisor Tero Vauraste, ICEYE
- generalsekreterare Tuija Karanko, Puolustus- ja Ilmailuteollisuus PIA ry.

PROPOSITIONEN

I propositionen föreslås att det stiftas en lag om markstationer och vissa radaranläggningar och att lagen om rymdverksamhet och lagen om verkställighet av böter ändras.

I lagen om markstationer och vissa radaranläggningar föreskrivs det om tillståndsplikt för anläggande av markstationer eller radaranläggningar och för markstations- och radarverksamhet. Tillståndsmyndighet är Transport- och kommunikationsverket. En förutsättning för tillstånd är i synnerhet att verksamheten är riskfri med tanke på den nationella säkerheten och att vissa tekniska säkerhetskrav uppfylls. För behandlingen av tillstånd ska utlåtande begäras från säkerhetsmyndigheterna. En verksamhetsutövare är skyldig att rapportera om sin verksamhet och sina kunder till tillståndsmyndigheten.

Betänkande EkUB 30/2022 rd

Dessutom föreslås det att lagen om rymdverksamhet ändras så att det till lagen fogas bestämmelser om bedrivande av satellitbaserad fjärranalys. Bedrivande av satellitbaserad fjärranalys kräver tillstånd. Tillståndsmyndighet är arbets- och näringsministeriet, som också är tillståndsmyndighet för rymdverksamhet. En förutsättning för tillstånd är i synnerhet att verksamheten är riskfri med tanke på den nationella säkerheten och att vissa tekniska säkerhetskrav uppfylls. För behandlingen av tillstånd ska utlåtande begäras från säkerhetsmyndigheterna. En verksamhetsutövare är skyldig att rapportera om sin verksamhet och sina kunder till tillståndsmyndigheten.

I lagen om verkställighet av böter föreslås en teknisk ändring till följd av verkställandet av påföljdsavgiften.

Lagarna avses träda i kraft så snart som möjligt.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Allmänt

I propositionen föreslår regeringen att det stiftas en ny lag om markstationer och vissa radaranläggningar. Lagen ska innehålla bestämmelser om anläggande av markstationer eller radaranläggningar och bedrivande av markstations- och radarverksamhet. Dessutom föreslås det att lagen om rymdverksamhet och lagen om verkställighet av böter ändras.

Rymdverksamhet har en allt större strategisk betydelse för samhällets funktion, den nationella säkerheten och beslutsfattandet inom olika förvaltningsområden, står det i propositionen. Fjärranalys, där jorden fotograferas från rymden med hjälp av satelliter, ger omfattande information nästan i realtid om förhållandena på hela planeten. De bilder och mätuppgifter som tagits fram med satellitbaserad fjärranalys används bland annat i väderprognoser, atmosfärforskning, miljöuppföljning samt uppföljning av jord- och skogsbruket.

Både markstations- och radarverksamhet och satellitbaserad fjärranalys erbjuder nya affärsmöjligheter för företagen. Som det står i propositionen måste man hitta en balans mellan nationella och internationella säkerhetsintressen och främjandet av affärsverksamhet och forskning. Målet är att skapa en förutsägbar och juridiskt sett klar och tydlig verksamhetsmiljö för att främja konkurrenskraften och tillväxten inom branschen med beaktande av den snabba tekniska utvecklingen och teknikneutraliteten. Regleringen ska stödja branschens konkurrenskraft, marknadstillträde och förutsättningar för affärsverksamhet. Med tanke på den nationella säkerheten och de utrikes- och säkerhetspolitiska intressena är det för sin del viktigt att kunna kontrollera att för Finland oönskade aktörer inte får tillgång till data eller information som skulle kunna användas i strid med Finlands intressen.

Enligt utredning är syftet med de föreslagna lagarna att ge en säkerhetspolitisk signal om att Finland agerar ansvarsfullt och med beaktande av likasinnade staters intressen. Detta ska främja finländska aktörers utsikter som tillförlitliga och lockande samarbetspartner för stater med samma värdegrund och för aktörer inom dessas jurisdiktion.

Betänkande EkUB 30/2022 rd

Sammantaget anser ekonomiutskottet att propositionen behövs och fyller sitt syfte. Utskottet tillstyrker lagförslagen i propositionen, men med följande kommentarer och ändringsförslag.

Remissinstansernas kommentarer

Bemyndigande att utfärda förordning

Sakkunniga har uttryckt oro över omfattningen av de bemyndiganden att utfärda förordning som föreslås i lagen om markstationer och lagen om rymdverksamhet. Enligt uppgift gäller bemyndigandena detaljerade bestämmelser av teknisk natur som det är lämpligast att införa genom förordning. Det föreslås att det på lagnivå ska föreskrivas om tillståndsplikt för verksamheter, om ramvillkor för säker verksamhet och om tillsyn över verksamheten. Således finns de behövliga grundläggande bestämmelserna i lagarna, och på basis av bemyndigandena är det endast möjligt att föreskriva om detaljer av teknisk natur. Följaktligen föreslår ekonomiutskottet att bemyndigandet i 11 d § 5 mom. i lagen om rymdverksamhet preciseras på det sätt som framgår av detaljmotiveringen.

Ekonomiutskottet konstaterar att ett behov av närmare bestämmelser kan uppstå senare till exempel till följd av den tekniska utvecklingen eller förändringar i den utrikes- och säkerhetspolitiska situationen, och ett eventuellt behov av förordning kan i detta skede inte till alla delar förutses. Även den gällande lagen om rymdverksamhet innehåller bemyndiganden att utfärda förordning med stöd av vilka det under lagens första fem år inte har framkommit något behov av att utfärda preciserande bestämmelser. Enligt utredning finns det i fråga om de föreslagna bemyndigandena att utfärda förordning nu behov av bestämmelser i statsrådsförordning endast när det gäller gränsvärdena i 1 § 6 mom. och 11 c § 2 mom. i lagen om rymdverksamhet.

Övergångstidens längd

I ett sakkunnigytrande har det framförts att övergångsbestämmelsen i lagen om markstationer och lagen om rymdverksamhet behöver ändras så att verksamheten ska kunna fortsätta utan det tillstånd som förutsätts i lagen i 24 månader från den dag då lagen träder i kraft. Enligt yttrandet är den föreslagna övergångstiden på 12 månader för kort för dem som bedriver fjärranalys, med beaktande av befintliga kundrelationer och avtalsförpliktelser. På grund av de omfattande bemyndigandena att utfärda förordning kan en övergångsperiod på 12 månader inte anses vara tillräcklig, eftersom detaljerna i skyldigheterna inte kommer att ha klarnat ännu när lagen träder i kraft.

Enligt utredning har ministeriet under beredningen av lagen och förordningen om gränsvärden för satellitbaserad fjärranalys haft kännedom om endast två aktörer inom fjärranalys, av vilka endast den enas verksamhet omfattas av lagens tillämpningsområde när lagen träder i kraft. De gällande kraven i lagen om rymdverksamhet i fråga om överensstämmelse med den nationella säkerheten, Finlands internationella förpliktelser och utrikes- och säkerhetspolitiken gäller redan nu aktören i fråga, och lagändringen har inte bedömts ha sådana konsekvenser att en övergångstid på 12 månader inte skulle vara tillräcklig med tanke på den verksamhet som redan pågår.

Vikten av att lagen träder i kraft så snabbt som möjligt och att en alltför lång övergångstid undviks accentueras i fråga om lagen om markstationer, eftersom bestämmelserna om mottagande

Betänkande EkUB 30/2022 rd

markstationer saknas helt i den gällande lagstiftningen och det finns planer på att inleda verksamheten eventuellt redan innan lagen träder i kraft. Det måste tillräckligt snabbt gå att säkerställa att verksamheten inte äventyrar den nationella säkerheten eller står i strid med utrikes- och säkerhetspolitiken. Ekonomiutskottet anser därför att också den övergångsperiod på 12 månader som föreslås i lagen om markstationer är motiverad och ändamålsenlig.

Den fortsatta beredningen

Ekonomiutskottet instämmer i det som sägs i sakkunnigyttrandet att det är viktigt att föreskriva om påföljdsavgift för markstations- och radarverksamhet så snart som möjligt för att förhindra verksamhet som äventyrar den nationella säkerheten och utrikes- och säkerhetspolitiska intressen. Utskottet hänvisar här till propositionens konstaterande att målet är att inleda ett projekt för att föreskriva om påföljdsavgift omedelbart efter behandlingen av denna proposition. Utskottet påskyndar genomförandet av lagstiftningsprojektet. Det är motiverat att bedrivande av olovlig verksamhet förenas med ett tillräckligt effektivt hot om sanktioner.

I ett sakkunnigyttrande föreslås det att 6 § 1 mom. 4 punkten i lagen om markstationer preciseras i fråga om loggdata som ska sparas. Avsikten är enligt uppgift att den här frågan ska undersökas närmare i samband med att en bestämmelse om påföljdsavgift införs i lagen om markstationer.

Avslutningsvis

Ekonomiutskottet konstaterar att Finlands nationella rymdstrategi uppdaterades 2018. Rymdstrategins mål är att Finland år 2025 ska vara världens mest attraktiva och smidiga miljö för rymdrelaterad affärsverksamhet och att alla företag som bedriver verksamhet här ska dra nytta av det. Enligt strategin ska myndigheterna se till att den nationella lagstiftningen stöder och inte begränsar affärsverksamhet i onödan och att tillståndprocesserna för rymdverksamhet är smidiga. Den lagstiftning som nu föreslås ska bidra till genomförandet av strategin.

Ekonomiutskottet anser det vara viktigt att de föreslagna lagarnas konsekvenser för företagens affärsverksamhet utvärderas efter lagens ikraftträdande och övergångstiden. Det är också viktigt att den information om lagens konsekvenser som samlas in genom tillståndsförfaranden och tillsyn utnyttjas vid identifieringen av eventuella behov av ändringar i lagstiftningen.

DETALJMOTIVERING

1. Lagen om markstationer och vissa radaranläggningar

2§. Definitioner. Utskottet föreslår att 6 punkten preciseras så att det tydligt framgår att material som huvudsakligen baserar sig på andra signaler eller annan information än de som tagits emot inte omfattas av definitionen av markstationsdata.

3§. Myndigheternas markstations- och radarverksamhet. Det föreslås att 1 mom. ändras så att lagens 13 och 16 § om inspektionsrätt och tillsynsbeslut också tillämpas på de myndigheter som avses i bestämmelsen. Lagens 5 § om verksamhetsutövers tillförlitlighet tillämpas däremot

Betänkande EkUB 30/2022 rd

inte alls på markstations- eller radarverksamhet som myndigheterna bedriver, eftersom det inte i detta sammanhang är motiverat att bedöma tillförlitligheten hos en person som handlar under tjänsteansvar. Dessutom föreslås det att momentet kompletteras med en bestämmelse enligt vilken paragrafen om inspektionsrätt inte ska tillämpas på Försvarsmakten. En motsvarande bestämmelse finns i 3 § i lagen om rymdverksamhet.

2. Lagen om ändring av lagen om rymdverksamhet

1 §. Tillämpningsområde. Utskottet föreslår att 3 mom. preciseras på motsvarande sätt som lagen om markstationer så att 17 a § om bedömning av tillförlitligheten inte tillämpas på rymdverksamhet eller satellitbaserad fjärranalys som bedrivs av de myndigheter som nämns i momentet.

4 §. Definitioner. Utskottet föreslår att 6 punkten preciseras så att det tydligt framgår att material som huvudsakligen baserar sig på andra signaler eller annan information än de som tagits emot inte omfattas av definitionen av markstationsdata.

11 a §. Tillståndsplikt för satellitbaserad fjärranalys och förutsättningar för beviljande av tillstånd. Utskottet föreslår en teknisk korrigering i numreringen av punkterna i 2 mom. i den finska versionen. Ändringen påverkar inte den svenska texten.

11 d §. Utlämnande av fjärranalysdata. Utskottet föreslår preciseringar i bemyndigandet i 5 mom. Enligt bestämmelsen får närmare bestämmelser om kunder och utlämnande av fjärranalysdata som är förenliga med den nationella säkerheten eller Finlands internationella förpliktelser eller utrikes- och säkerhetspolitik utfärdas genom förordning av statsrådet. Då kopplas bemyndigandet tydligare till lagförslagets övriga ordalydelse. Samtidigt kopplar bestämmelsen eventuella begränsningar av kundrelationer och utlämnande av data till riktlinjerna för den nationella säkerheten och utrikes- och säkerhetspolitiken.

3. Lagen om ändring av 1 § i lagen om verkställighet av böter

1 §. Lagens tillämpningsområde. Efter att propositionen lämnades har 2 mom. ändrats (JsUB 13/2022 rd — RP 89/2022 rd). Ekonomiutskottet föreslår att ändringen beaktas och att bestämmelserna i de olika propositionerna samordnas. Till följd av detta föreslår utskottet också ändringar i lagens ingress.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Ekonomiutskottets förslag till beslut:

Riksdagen godkänner lagförslag 1—3 i proposition RP 113/2022 rd med ändringar. (Utskottets ändringsförslag)

Utskottets ändringsförslag

1.

Lag

om markstationer och vissa radaranläggningar

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på anläggande av markstationer och radaranläggningar och på markstations- och radarverksamhet inom Finlands territorium samt i fordon och på farkoster som är registrerade i Finland.

Lagen tillämpas inte på

- 1) sändning eller mottagning av i 136 § 2 mom. i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation (917/2014) avsedd radiokommunikation som är avsedd för allmän mottagning,
- 2) kortvarig förbindelse för programproduktion i mobil satellitkommunikation eller användning av försöksnatur som har beviljats radiotillstånd, eller
- 3) användning av terminalutrustning, om det med stöd av 39 § 3 mom. i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation inte behövs tillstånd för användningen av utrustningen eller användning av motsvarande terminalutrustning på farkoster i internationell trafik.

Med avvikelse från 2 mom. tillämpas lagen dock på mottagning av sådan satellitkommunikation för radiopejling som sker på annat sätt än med sedvanlig terminalutrustning och vars huvudsakliga syfte är något annat än synkronisering av kommunikationsnäten, radionavigering eller annat sedvanligt utnyttjande av tidsuppgifter eller geografiska data.

2 §

Definitioner

I denna lag avses med

- 1) *markstation* sändare som kan sända information eller signaler till ett system som finns i rymden, eller mottagare som kan ta emot information eller signaler från ett system som finns i rymden, samt utrustning som är avsedd för lagring, bearbetning, överföring och annan behandling av sådan information eller sådana signaler,
- 2) *markstationsverksamhet* sändning av information eller signaler ut i rymden eller mottagning av sådana från rymden med hjälp av en markstation samt behandling av dem,

Betänkande EkUB 30/2022 rd

3) *radaranläggning* sändare som sänder radiosignaler eller laserpulser till objekt som finns i rymden eller i den övre atmosfären, och mottagare som finns i anslutning till sändare eller separata mottagare som behandlar radarekon som återkastas från objektet samt den utrustning som behövs för lagring, bearbetning, överföring och annan behandling av sådan information eller sådana signaler,

4) *radarverksamhet* sändning av radiosignaler eller laserpulser ut i rymden eller den övre atmosfären eller mottagning av sådana från rymden eller den övre atmosfären med hjälp av radaranläggningar samt behandling av radiosignaler eller laserpulser,

5) *verksamhetsutövare* fysiska eller juridiska personer som bedriver eller har för avsikt att bedriva markstations- eller radarverksamhet eller som faktiskt ansvarar för sådan verksamhet,

6) *markstationsdata* signaler och information som förmedlas eller tas emot av markstationer eller radaranläggningar samt därav härledda andra produkter än sådana som inte huvudsakligen baserar sig på signaler **eller information** som förmedlas av utrustning utan som erhållits som slutsatser genom sammanställning eller manipulering av olika uppgifter eller beräkningar som grundar sig på dessa, oberoende av i vilken behandlings- eller lagringsfas signalerna och den lagrade informationen är eller på vilket sätt de sänds eller presenteras.

3 §

Myndigheternas markstations- och radarverksamhet

Bestämmelserna i 4, ~~5, 7~~, 8, 10, ~~13 och 16~~ **17 och** 18 § tillämpas inte på sådan markstations- eller radarverksamhet som bedrivs av myndigheter som avses i 4 § 1 mom. 1–7 punkten i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) eller på markstations- eller radarverksamhet som Europeiska unionens institutioner eller organ bedriver på finskt territorium, om det inte är fråga om kommersiell markstations- eller radarverksamhet som de bedriver. **Bestämmelserna i 5 § i denna lag tillämpas inte på markstations- eller radarverksamhet som bedrivs av de ovan avsedda myndigheterna. Lagens 13 § tillämpas inte på Försvarsmakten.**

En myndighet som bedriver markstations- eller radarverksamhet ska informera Transport- och kommunikationsverket om sin markstations- eller radarverksamhet samt om eventuella förändringar i den. En myndighet som bedriver markstations- eller radarverksamhet ska också informera Transport- och kommunikationsverket, om verksamheten överförs till en annan myndighet. Anmälningsskyldigheten gäller inte Försvarsmaktens markstations- och radarverksamhet.

Närmare föreskrifter om lämnande av den anmälan som avses i 2 mom. och om de uppgifter och handlingar som ska ingå i anmälan får utfärdas genom Transport- och kommunikationsverkets föreskrifter.

4 §

Tillståndsplikt för verksamhet

En markstation eller radaranläggning får anläggas och markstations- och radarverksamhet bedrivs endast om Transport- och kommunikationsverket på förhand har beviljat tillstånd till den. Om beviljandet av tillstånd uppenbart påverkar den nationella säkerheten, beviljas tillståndet dock av statsrådet. Tillstånd beviljas för viss tid, högst tio år i sänder. Ett tillstånd får förenas med sådana villkor som behövs med tanke på verksamhetens säkerhet och tillsynen över den. Tillstånd-

Betänkande EkUB 30/2022 rd

det kan dessutom förenas med villkor som gäller kunderna hos den som bedriver markstations- eller radarverksamhet samt de säkerhetskrav som anges i 6 §.

För att tillstånd ska beviljas förutsätts det att

- 1) verksamhetsutövaren har bedömts vara tillförlitlig på det sätt som avses i 5 §,
- 2) verksamhetsutövaren har lämnat Transport- och kommunikationsverket en utredning om att de säkerhetskrav som anges i 6 § uppfylls,
- 3) verksamhetsutövaren har lämnat Transport- och kommunikationsverket en utredning om de förfaranden för kundkontroll som verksamhetsutövaren tillämpar,
- 4) markstations- och radarverksamheten inte strider mot Finlands nationella säkerhet, Finlands internationella förpliktelser eller Finlands utrikes- och säkerhetspolitik, och
- 5) den sändande markstationen eller radaranläggningen har beviljats eller det har för den ansökt om radiotillstånd som avses i 39 § i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation.

I ansökan ska verksamhetsutövaren lämna en för tillståndsprövningen behövlig och tillförlitlig utredning om att de förutsättningar som anges i 2 mom. uppfylls. Verksamhetsutövaren ska dessutom lämna en utredning om markstations- eller radarverksamhetens kunder och kundgrupper samt om sina ägarförhållanden.

Närmare bestämmelser om ansökan om tillstånd och om de uppgifter och handlingar som ska ingå i tillståndsansökan får utfärdas genom förordning av statsrådet.

5 §

Verksamhetsutövares tillförlitlighet

Om verksamhetsutövaren är en juridisk person, gäller kravet på tillförlitlighet i 4 § 2 mom. 1 punkten också verkställande direktören och dennes ställföreträdare, ledamöter och ersättare i styrelsen, ledamöter och ersättare i förvaltningsrådet och jämförbara organ, ansvariga bolagsmän och andra som hör till den högsta ledningen. Kravet på tillförlitlighet gäller också ägare till juridiska personer som bedriver markstations- eller radarverksamhet och som har en ägarandel eller rösträtt på minst 10 procent i företaget.

En person anses inte vara tillförlitlig, om

- 1) personen under fem år före bedömningen har dömts till straff för ett brott som kan anses visa att han eller hon är uppenbart olämplig att bedriva markstations- eller radarverksamhet,
- 2) personen annars på grund av sin ställning eller sin verksamhet kan anses uppenbart olämplig att bedriva markstations- eller radarverksamhet på ett sätt som är förenligt med den nationella säkerheten, Finlands internationella förpliktelser eller utrikes- och säkerhetspolitiken,
- 3) näringsförbud som gäller personen har förts in i myndighetsregister eller kreditupplysningsregister eller
- 4) personen i fråga är försatt i konkurs eller enligt utmätning eller någon annan utredning är oförmögen att svara för sina skulder och detta kan anses utsätta personen för risk att bli utnyttjad, utsatt för påtryckningar, mutförsök eller annan osaklig påverkan eller annars kan äventyra personens möjligheter och förmåga att på ett oberoende och också annars tillförlitligt sätt sköta sina förpliktelser som följer av denna lag, av ett tillstånd som beviljats med stöd av den eller av tillståndsvillkoren.

När den behöriga myndigheten överväger slutresultatet av bedömningen av en fysisk persons tillförlitlighet ska myndigheten särskilt beakta betydelsen av personens verksamhet och bakgrund med tanke på verksamhetsutövaren som helhet i förhållande till bedrivandet av marksta-

Betänkande EkUB 30/2022 rd

tions- eller radarverksamhet. Bedömningen av tillförlitlighet baserar sig på en helhetsbedömning där personens ställning och bestämmande inflytande i en sammanslutning som bedriver markstations- eller radarverksamhet ska beaktas.

Som utredning enligt 2 mom. 1 punkten ska godkännas uppgifter som fås med stöd av straffregisterlagen (770/1993) och i fråga om en utländsk person ett straffregisterutdrag utfärdat av en behörig myndighet i personens ursprungsland eller etableringsland. Ett straffregisterutdrag får inte vara äldre än sex månader. Om ovannämnda utdrag eller intyg inte utfärdas i den utländska personens etableringsland, ska i stället för dessa som bevis godtas en försäkran under ed eller högtidlig försäkran enligt lagstiftningen i etableringslandet som avlagts av personen.

Den tidsfrist som avses i 2 mom. 1 punkten ska räknas från det att domen har vunnit laga kraft till den tidpunkt då ansökan togs emot.

6§

Säkerhetskrav

Verksamhetsutövaren ska sörja för hanteringen av säkerhetsriskerna i fråga om sin markstation eller radaranläggning och sin markstations- eller radarverksamhet. Verksamheten och verksamhetsutövaren ska uppfylla följande säkerhetskrav:

1) sändning och mottagning samt annan behandling av markstationsdata är informationssäker och markstationen eller radaranläggningen är tillräckligt skyddad mot yttre störningar och hot mot informationssäkerheten,

2) utomstående aktörer inte har obehörigt tillträde till de lokaler eller anordningar som används i verksamheten och från vilka markstationen eller radaranläggningen styrs eller som används för hantering av markstationsdata,

3) de kränkningar av och hot mot informationssäkerheten som riktas mot markstationen eller radaranläggningen samt fel och störningar som i avsevärd grad stör markstationens eller radaranläggningens funktion kan upptäckas,

4) kommandon som getts till markstationen eller radaranläggningen, använda krypteringsmetoder och krypteringsnycklar, tidpunkterna och rutterna för kommandona samt andra nödvändiga logguppgifter bevaras i fyra år,

5) markstationsdata inte lämnas ut för militärt bruk till ett land som är föremål för Europeiska unionens eller Förenta nationernas vapenembargo eller för någon annan användning som strider mot Europeiska unionens eller Förenta nationernas sanktioner,

6) kontinuiteten i verksamheten och hanteringen av krissituationer har säkerställts och det finns beredskap för återhämtning från störningar samt säkerheten i leveranskedjorna för de elektroniska system som är viktiga med tanke på verksamheten har säkrats, och

7) praxis som gäller riskhanteringsförfarandet och säkerställandet av säkerheten i informationssystemen dokumenteras.

De åtgärder som avses i 1 mom. 1–4 och 6 punkten ska ställas i relation till verksamhetens risker, till kostnaderna för åtgärderna och till de tillgängliga tekniska möjligheterna att avvärja hot.

Verksamhetsutövaren ska utan dröjsmål informera Transport- och kommunikationsverket om den har skäl att misstänka att den har lämnat ut markstationsdata för ändamål som verksamhetsutövaren misstänker äventyrar den nationella säkerheten eller fullgörandet av Finlands internationella förpliktelser eller strider mot Finlands utrikes- och säkerhetspolitik. Detsamma gäller si-

Betänkande EkUB 30/2022 rd

tuationer där en verksamhetsutövare upptäcker att en obehörig person har fått tillgång till markstationsdata som har sänts eller tagits emot av en markstation eller radaranläggning.

Närmare bestämmelser om säkert bedrivande av markstations- och radarverksamhet och om minimikraven på system och anordningar som påverkar säkerheten får utfärdas genom förordning av statsrådet.

7§

Överföring av tillstånd som gäller markstations- eller radarverksamhet

Ett tillstånd som gäller markstations- eller radarverksamhet får inte överföras till någon annan än ett företag som på det sätt som anges i 1 kap. 6 § i bokföringslagen (1336/1997) hör till samma koncern som verksamhetsutövaren. Den myndighet som beviljat tillståndet ska omedelbart informeras om en överföring inom en koncern.

Om det bestämmande inflytandet enligt 1 kap. 5 § i bokföringslagen eller motsvarande faktiska bestämmande inflytande i förhållande till verksamhetsutövaren förändras, ska den myndighet som beviljat tillståndet omedelbart underrättas om förändringen.

8§

Ändring och återkallelse av tillstånd

Den myndighet som beviljat tillstånd får ändra eller återkalla ett tillstånd till bedrivande av markstations- eller radarverksamhet, om

- 1) det i tillståndsansökan eller dess bilagor har getts felaktiga eller bristfälliga uppgifter som har påverkat prövningen av beviljandet av tillstånd,
- 2) verksamhetsutövaren eller markstations- eller radarverksamheten inte längre uppfyller de förutsättningar för beviljande av tillstånd som anges i 4 §,
- 3) verksamhetsutövaren på ett väsentligt sätt har försummat eller brutit mot en skyldighet eller begränsning enligt denna lag eller mot tillståndsvillkoren,
- 4) det är nödvändigt att ändra eller återkalla tillståndet på grund av Finlands nationella säkerhet, Finlands internationella förpliktelser eller Finlands utrikes- och säkerhetspolitik, eller
- 5) verksamhetsutövaren överför tillståndet i strid med vad som föreskrivs i 7 § eller om en i den paragrafen avsedd förändring i det bestämmande inflytande förutsätter det.

Den myndighet som beviljat tillståndet kan låta bli att återkalla tillståndet trots en i 7 § avsedd förändring i det bestämmande inflytande, om det är uppenbart att förutsättningarna för beviljande av tillstånd uppfylls och verksamheten fortgår i enlighet med tillståndsvillkoren. Tillståndet kan då ändras till den del som förändringen i det bestämmande inflytandet förutsätter och tillståndet får förenas med sådana i 4 § 1 mom. avsedda villkor som behövs för säkert bedrivande av markstations- eller radarverksamhet och för tillsynen över den och som motsvarar den förändrade situationen.

Tillståndsmyndigheten ska innan ett tillstånd ändras eller återkallas sätta ut en skälig tidsfrist för verksamhetsutövaren att avhjälpa bristen, felet, överträdelsen eller försummelsen. Ett tillstånd kan återkallas endast av särskilt vägande skäl i situationer där det inte är möjligt att ändra tillståndet. Om tillståndet återkallas på någon annan grund än de som avses i 1 mom. 4 punkten, är

Betänkande EkUB 30/2022 rd

en förutsättning för återkallelse dessutom att tillståndshavaren trots uppmaning inte inom en skälig tid har avhjälpt bristen, felet, överträdelsen eller försummelsen.

I beslutet om att ändra eller återkalla tillståndet får den myndighet som beviljat tillståndet ställa sådana villkor som behövs med tanke på säkerheten när markstations- eller radarverksamheten fortsätter eller avslutas. När den myndighet som beviljat tillståndet återkallar tillståndet kan den också bestämma att verksamhetsutövaren ska överföra markstations- eller radarverksamheten till en annan verksamhetsutövare eller myndighet som fortsätter verksamheten.

9 §

Tillsyn

Transport- och kommunikationsverket övervakar att denna lag och de bestämmelser och beslut som utfärdats med stöd av den iakttas.

10 §

Uppgiftsskyldighet

Verksamhetsutövaren ska årligen lämna Transport- och kommunikationsverket en utredning om sin markstationsverksamhet och uppgifter om sina kunder.

Verksamhetsutövaren ska utan dröjsmål lämna Transport- och kommunikationsverket uppgifter om ändringar som kan inverka på de förutsättningar för beviljande av tillstånd som anges i 4 § eller på tillståndsvillkoren. Verksamhetsutövaren ska också utan dröjsmål meddela om det har inträffat förändringar i markstations- eller radarverksamhetens kund- och ägarförhållanden.

Närmare föreskrifter om innehållet i den utredning som avses i 1 mom. och om de uppgifter som ska lämnas får utfärdas genom Transport- och kommunikationsverkets föreskrifter.

11 §

Störningsanmälningar till Transport- och kommunikationsverket

En verksamhetsutövare ska utan dröjsmål, dock inom 24 timmar från det att den fått vetskap om händelsen, göra en anmälan till Transport- och kommunikationsverket om en betydande informationssäkerhetsrelaterad störning som riktar sig mot eller hotar markstations- eller radarverksamheten. Verksamhetsutövaren ska också utan obefogat dröjsmål göra en anmälan om hur länge störningen eller hotet beräknas pågå, om vilka verkningar störningen eller hotet har, om avhjälpande åtgärder samt om åtgärder för att förhindra att störningen upprepas.

12 §

Transport- och kommunikationsverkets rätt att få information

Transport- och kommunikationsverket har rätt att av verksamhetsutövaren eller den som handlar för dennes räkning trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller utlämnande av information få den information som behövs för att utföra sina uppgifter enligt denna lag.

Betänkande EkUB 30/2022 rd

Bestämmelser om Transport- och kommunikationsverkets rätt att få information om meddelanden, förmedlingsuppgifter och lokaliseringsuppgifter finns i 14 §.

Transport- och kommunikationsverket har trots sekretessbestämmelserna rätt att avgiftsfritt av myndigheter och av dem som utför offentliga uppdrag få för skötseln av sina uppgifter enligt denna lag nödvändiga uppgifter om verksamhetsutövare samt ledamöter och ersättare i deras styrelse eller förvaltningsråd, verkställande direktören och dennes ställföreträdare, ansvariga bolagsmän samt andra som hör till den högsta ledningen. Rätten att få information gäller också uppgifter ur det bötesregister som avses i 46 § i lagen om verkställighet av böter (672/2002).

13 §

Inspektionsrätt

Transport- och kommunikationsverket har rätt att förrätta sådana inspektioner av verksamhetsutövare och markstations- och radarverksamhet som behövs för tillsynen enligt 9 §. Transport- och kommunikationsverket kan låta en annan myndighet eller, med undantag för sådan markstations- eller radarverksamhet som genomförs för Försvarsmaktens räkning, en oberoende sakkunnig förrätta en inspektion. På sakkunniga tillämpas bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar vid skötseln av uppdrag enligt denna paragraf. Bestämmelser om skadeståndsansvar finns i skadeståndslagen (412/1974).

Transport- och kommunikationsverket, andra myndigheter som förrättar inspektion och oberoende sakkunniga har rätt att i den omfattning som inspektionen kräver få tillträde till de lokaler och andra områden som är i verksamhetsutövarens besittning eller användning och används eller har använts för markstations- eller radarverksamhet och som är av betydelse för tillsynen över markstations- eller radarverksamheten. Transport- och kommunikationsverket, andra myndigheter som förrättar inspektion och oberoende sakkunniga har trots sekretessbestämmelserna eller andra begränsningar som gäller utlämnande av information rätt att få studera handlingar och information som är nödvändiga för tillsynsuppgiften, inbegripet information om det informationssystem eller de datakommunikationsarrangemang som inspektionen gäller.

Transport- och kommunikationsverket, andra myndigheter som förrättar inspektion och oberoende sakkunniga har vid inspektioner också rätt att få tillgång till markstationsdata samt informationssystem som används i markstations- och radarverksamhet i den omfattning som är nödvändig för tillsynen över att 4 och 6 § eller de bestämmelser och föreskrifter som utfärdats med stöd av dem samt tillståndsvillkoren iakttas. Transport- och kommunikationsverket, andra myndigheter som förrättar inspektion och oberoende sakkunniga har dessutom för detta ändamål rätt att utföra behövliga säkerhetsskanningar. På behandlingen av elektroniska meddelanden, förmedlingsuppgifter och lokaliseringsuppgifter tillämpas bestämmelserna i 14 §.

I utrymmen som används för boende av permanent natur får inspektion förrättas endast av en myndighet och endast om det finns grundad och specificerad anledning att misstänka att brott mot denna lag begåtts eller kommer att begås på ett sätt som kan leda till ett straff enligt strafflagen (39/1889), och om det för utredning av förseelsen är nödvändigt att få tillträde till utrymmen som används för boende av permanent natur.

Vid inspektioner ska 39 § i förvaltningslagen (434/2003) iakttas.

Betänkande EkUB 30/2022 rd

14 §

Rätt att få information om uppgifter som gäller elektronisk kommunikation

Transport- och kommunikationsverket har trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller utlämnande av information rätt att av verksamhetsutövaren få förmedlingsuppgifter, lokaliseringsuppgifter och meddelanden, om de behövs för tillsynen över att 6 § eller de bestämmelser som utfärdats med stöd av den eller tillståndsvillkoren iakttas eller för utredning av betydande kränkningar av eller hot mot informationssäkerheten.

Transport- och kommunikationsverket har rätt att inspektera och använda också förmedlingsuppgifter om och innehållet i andra radiosändningar än sådana som är avsedda för allmän mottagning, om det behövs för tillsynen över att 6 § eller de bestämmelser som utfärdats med stöd av den eller tillståndsvillkoren iakttas.

Vid den inspektion och användning som avses i 2 mom. och vid sådan inspektion av markstationsdata eller informationssystem som avses i 13 § 3 mom. får skyddet av konfidentiella meddelanden eller integritetsskyddet inte begränsas mer än vad som är nödvändigt.

Vad som i 319 § och 316 § 4 mom. i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation föreskrivs om sekretess för och utlämnande och utplåning av information som Transport- och kommunikationsverket har fått och skaffat om meddelanden, förmedlingsuppgifter, lokaliseringsuppgifter samt om innehållet i och existensen av konfidentiella radiosändningar tillämpas också på den information som Transport- och kommunikationsverket har fått och skaffat med stöd av denna paragraf.

15 §

Utlämnande av information och handräckning

Transport- och kommunikationsverket samt försvarsministeriet, utrikesministeriet, Kommunikationsministeriet, Skyddspolisen och Försvarsmakten har trots sekretessbestämmelserna eller andra begränsningar som gäller utlämnande av information rätt att till varandra lämna ut handlingar som de fått eller utarbetat i samband med skötseln av sina uppgifter enligt lag samt att för varandra röja sekretessbelagd information, om det är nödvändigt för skötseln av deras i denna lag föreskrivna uppgifter.

Transport- och kommunikationsverket har rätt att på begäran få handräckning av polisen och Försvarsmakten för att utföra sina uppgifter vid inspektioner som avses i 13 § och för att i praktiken omsätta de interimistiska åtgärder som avses i 17 §.

Den rätt att lämna ut information som avses i 1 mom. gäller också den information som avses i 14 § 1 och 2 mom., om utlämnandet av informationen är nödvändigt för att bedöma huruvida den nationella säkerheten, Finlands internationella förpliktelser eller Finlands utrikes- och säkerhetspolitik äventyras. Utlämnandet av information får inte begränsa skyddet av konfidentiella meddelanden eller integritetsskyddet mer än vad som är nödvändigt.

Vad som i 14 § 4 mom. föreskrivs om sekretess för information hindrar inte att information lämnas ut till en annan myndighet, om det behövs för utredning av eller åtal för brott som gäller markstations- eller radarverksamhet.

Betänkande EkUB 30/2022 rd

16 §

Tillsynsbeslut

Transport- och kommunikationsverket kan meddela den som bryter mot denna lag eller mot bestämmelser som utfärdats eller föreskrifter, beslut eller tillståndsvillkor som meddelats med stöd av denna lag en anmärkning samt ålägga denne att inom skälig tid avhjälpa fel eller försummelser. Beslutet kan förenas med vite eller med hot om att verksamheten helt eller delvis avbryts eller att den försummade åtgärden vidtas på den försumliges bekostnad. Bestämmelser om vite, hot om avbrytande och hot om tvångsutförande finns i viteslagen (1113/1990).

17 §

Interimistiska beslut

Om ett fel eller en försummelse som avser denna lag eller bestämmelser som utfärdats eller föreskrifter, beslut eller tillståndsvillkor som meddelats med stöd av denna lag utgör ett direkt hot mot den nationella säkerheten eller försvaret, får Transport- och kommunikationsverket som en interimistisk åtgärd avbryta eller begränsa den markstations- eller radarverksamhet som utgör ett hot eller bestämma om andra behövliga interimistiska åtgärder. Beslutet kan förenas med vite eller med hot om att verksamheten helt eller delvis avbryts eller att den försummade åtgärden vidtas på den försumliges bekostnad.

Transport- och kommunikationsverket ska innan det beslutar om interimistiska åtgärder ge den som är föremål för beslutet tillfälle att bli hörd, utom när hörande inte kan ordnas så snabbt som ärendets brådskande natur nödvändigtvis kräver.

18 §

Avgifter till myndigheter

Den som ansöker om tillstånd enligt denna lag är skyldig att till Transport- och kommunikationsverket i samband med ansökan betala en avgift på 2 000 euro. Ansökningsavgiften återbetalas inte trots att tillståndsansökan återtas eller avslås.

Innehavaren av tillstånd till markstations- eller radarverksamhet är skyldig att betala en årlig tillsynsavgift. Tillsynsavgiften återbetalas inte fastän den som bedriver markstations- eller radarverksamhet skulle upphöra med sin verksamhet under kalenderåret.

Tillsynsavgifterna för markstations- och radarverksamhet är följande:

- 1) 1 200 euro för kommersiell markstations- eller radarverksamhet,
 - 2) 300 euro för icke-kommersiell forsknings- eller utbildningsverksamhet.
- Avgiften påförs genom beslut av Transport- och kommunikationsverket.

Betänkande EkUB 30/2022 rd

19 §

Ändringssökande

Bestämmelser om sökande av ändring i förvaltningsdomstol finns i lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019).

Vid sökande av ändring i beslut som gäller föreläggande och utdömande av vite samt föreläggande och verkställighet av hot om tvångsutförande eller hot om avbrytande tillämpas dock viteslagen.

I Transport- och kommunikationsverkets beslut får det bestämmas att beslutet ska iakttas trots ändringssökande, om inte besvärsmyndigheten bestämmer något annat.

20 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 20 .

Markstations- eller radarverksamhet som har inletts före ikraftträdandet av denna lag får fortsätta utan tillstånd enligt 4 § i 12 månader från dagen för ikraftträdandet av denna lag. Verksamheten anses ha inletts den dag då markstationen eller radaranläggningen togs i bruk.

2.

Lag

om ändring av lagen om rymdverksamhet

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om rymdverksamhet (63/2018) 1, 3 och 4 §, 5 § 2 mom., 12–15 och 17–21 §
samt

fogas till lagen ett nytt 2 a kap. och en ny 17 a § som följer:

1 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på rymdverksamhet som bedrivs på eller från Finlands territorium.

Lagen tillämpas dessutom på rymdverksamhet som bedrivs utanför Finlands territorium, om verksamheten bedrivs

Betänkande EkUB 30/2022 rd

- 1) på en farkost som är registrerad i Finland, eller
- 2) av en finsk medborgare eller en juridisk person med säte i Finland.

I denna lag föreskrivs det också om satellitbaserad fjärranalys, vars faktiska bestämmande inflytande finns i Finland och där prestandan för en eller flera anordningar eller utrustningar som används överskrider de gränsvärden som anges i statsrådets förordning. Bestämmelserna i 11 a, 12–15, 17, ~~17 a~~ och 21 § tillämpas dock inte på satellitbaserad fjärranalys som bedrivs av myndigheter som avses i 4 § 1 mom. 1–7 punkten i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999), om det inte är fråga om kommersiell verksamhet som bedrivs av myndigheter. Bestämmelserna i 17 a § i denna lag tillämpas inte på rymdverksamhet eller satellitbaserad fjärranalys som bedrivs av de ovan avsedda myndigheterna.

På rymdföremål som rör sig i finskt luftrum tillämpas bestämmelserna om civil luftfart i tillämpliga delar.

I 1 kap. i strafflagen (39/1889) föreskrivs det om tillämpningsområdet för finsk straffrätt.

Bestämmelser om de i 3 mom. avsedda gränsvärdena för prestandan hos de anordningar som används vid satellitbaserad fjärranalys utfärdas genom förordning av statsrådet.

3 §

Lagens tillämpning inom försvarsförvaltningen

Bestämmelserna i 5, 8, 11, 11 a–11 d, 12–15, 17, 17 a och 18–21 § tillämpas inte på rymdverksamhet eller satellitbaserad fjärranalys som bedrivs av Försvarsmakten.

Försvarsministeriet ska svara för den allmänna styrningen och övervakningen av Försvarsmaktens rymdverksamhet och satellitbaserade fjärranalys. Huvudstaben övervakar att denna lag och de bestämmelser som utfärdats med stöd av den iakttas inom Försvarsmakten. Huvudstaben lämnar en gång om året en rapport om Försvarsmaktens rymdverksamhet och satellitbaserade fjärranalys till försvarsministeriet och till arbets- och näringsministeriet.

De tekniska förutsättningarna för verksamheten och en säker verksamhet ska säkerställas i fråga om Försvarsmaktens rymdverksamhet och satellitbaserade fjärranalys.

Närmare bestämmelser om övervakningen av Försvarsmaktens rymdverksamhet och satellitbaserade fjärranalys får utfärdas genom förordning av försvarsministeriet.

4 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) *rymdverksamhet* utsändande av ett rymdföremål i rymden, opererande av ett rymdföremål och annat bestämmande inflytande över det i rymden samt ett rymdföremåls återbördande och återvändande till jorden,

2) *rymdföremål* ett föremål som är utsänt eller som avses bli utsänt i rymden, inklusive delar av ett sådant föremål, och en anläggning som har använts eller avses bli använd för att sända ut ett föremål i rymden, inklusive delar av en sådan anläggning,

3) *verksamhetsutövare* en fysisk eller juridisk person som bedriver eller har för avsikt att bedriva rymdverksamhet eller som faktiskt ansvarar för verksamheten,

Betänkande EkUB 30/2022 rd

4) *satellitbaserad fjärranalys* opererande av sådana anordningar eller sådan utrustning i rymdföremål som förmår observera elektromagnetisk strålning som utstrålas eller återkastas från objekt som finns på eller under jord- eller vattenytan eller i luften eller från andra rymdföremål eller himlakroppar och lagra information om strålningen,

5) *fjärranalysaktör* fysiska eller juridiska personer som har faktiska bestämmande inflytande över vilken information som samlas in och lagras med anordningar eller utrustning som kan användas för satellitbaserad fjärranalys,

6) *fjärranalysdata* signaler eller lagrad information som förmedlas av anordningar eller utrustning för satellitbaserad fjärranalys och som innehåller av fjärranalysaktören samt därav härledda andra produkter än sådana som inte huvudsakligen baserar sig på signaler **eller information** som förmedlas av anordningarna eller utrustningen utan som erhållits som slutsatser genom sammanställning eller manipulering av olika uppgifter eller beräkningar som grundar sig på dessa, oberoende av i vilken lagringsfas signalerna och den lagrade informationen är eller på vilket sätt de sänds eller presenteras.

5 §

Tillståndsplikt för rymdverksamhet och förutsättningar för beviljande av tillstånd

För att tillstånd ska beviljas förutsätts att

1) verksamhetsutövaren har bedömts vara tillförlitlig på det sätt som avses i 17 a § och har behövlig teknisk sakkunskap och ekonomiska förutsättningar för att bedriva rymdverksamhet,

2) verksamhetsutövaren har lämnat arbets- och näringsministeriet en bedömning av riskerna med rymdverksamheten och verksamheten enligt bedömningen inte medför någon särskild fara för människor eller egendom eller allmän säkerhet,

3) verksamhetsutövaren i enlighet med vad som föreskrivs i 10 § strävar efter att förhindra uppkomsten av rymdskrot och skadliga konsekvenser för miljön på jordens yta, i atmosfären och i rymden,

4) verksamhetsutövaren har en plan för avslutande av rymdverksamheten och åtgärder i anslutning därtill,

5) rymdverksamheten inte strider mot den nationella säkerheten, Finlands internationella förpliktelser eller Finlands utrikes- och säkerhetspolitik,

6) verksamhetsutövaren uppfyller kraven på försäkring i 8 §,

7) verksamhetsutövaren iakttar Internationella teleunionens gällande regler,

8) verksamhetsutövaren visar att de gällande bestämmelserna om exportkontroll iakttas, och

9) om rymdverksamheten omfattar satellitbaserad fjärranalys, ska verksamhetsutövaren iaktta bestämmelserna i 2 a kap.

Betänkande EkUB 30/2022 rd

2 a kap.

Satellitbaserad fjärranalys

11 a §

Tillståndsplikt för satellitbaserad fjärranalys och förutsättningar för beviljande av tillstånd

Satellitbaserad fjärranalys får bedrivas endast av en fjärranalysaktör som arbets- och näringsministeriet på förhand har beviljat tillstånd. Tillstånd kan beviljas tills vidare eller för viss tid. Ett tillstånd får förenas med sådana villkor som behövs med tanke på verksamhetens säkerhet och övervakningen av verksamheten.

För att tillstånd ska beviljas förutsätts att

1) fjärranalysaktören har bedömts vara tillförlitlig på det sätt som avses i 17 a § och har tillräcklig sakkunskap och förmåga att genomföra de åtgärder som behövs för att skydda de anordningar eller den utrustning som används vid satellitbaserad fjärranalys samt data från obehörig åtkomst samt att förhindra användning av dem i strid med denna lag,

2) fjärranalysaktören har lämnat arbets- och näringsministeriet en utredning om att de säkerhetskrav som anges i 11 c § uppfylls,

3) fjärranalysaktören har lämnat arbets- och näringsministeriet en utredning om de tekniska egenskaperna hos de anordningar eller den utrustning som används vid satellitbaserad fjärranalys, inbegripet deras upplösningsförmåga, positionsnoggrannhet, tidupplösning, frekvensband och kvalitet, samt information om var verksamhetens driftcentral finns och om de markstationer som används i verksamheten,

4) fjärranalysaktören har lämnat arbets- och näringsministeriet en utredning om syftet med den satellitbaserade fjärranalysen samt om ändamålet med och målgrupperna för fjärranalysdata,

5) fjärranalysaktören har lämnat arbets- och näringsministeriet en utredning om de förfaranden för identifiering av kunder och kundkontroll som aktören tillämpar,

6) den satellitbaserade fjärranalysen inte strider mot den nationella säkerheten, Finlands internationella förpliktelser eller Finlands utrikes- och säkerhetspolitik,

7) fjärranalysaktören iakttar Internationella teleunionens gällande regler.

I tillståndsansökan ska fjärranalysaktören lämna en för tillståndsprövningen behövlig och tillförlitlig utredning om att de förutsättningar som anges i 2 mom. uppfylls samt om sina ägarförhållanden, om aktören är en juridisk person.

Om satellitbaserad fjärranalys ingår i rymdverksamhet där verksamhetsutövaren och fjärranalysaktören är samma person, kan denne ansöka om tillstånd för satellitbaserad fjärranalys samtidigt med det tillstånd som ska sökas för rymdverksamhet. I dessa fall kan arbets- och näringsministeriet meddela ett gemensamt tillståndsbeslut om bedrivandet av rymdverksamhet och satellitbaserad fjärranalys.

Närmare bestämmelser om ansökan om tillstånd och om de uppgifter och handlingar som ska ingå i tillståndsansökan får utfärdas genom förordning av arbets- och näringsministeriet.

Betänkande EkUB 30/2022 rd

11 b §

Myndigheternas anmälningsskyldighet som gäller satellitbaserad fjärranalys

Myndigheter som bedriver satellitbaserad fjärranalys ska informera arbets- och näringsministeriet om sin satellitbaserade fjärranalys och om eventuella förändringar i sin verksamhet. Myndigheterna ska också informera arbets- och näringsministeriet om verksamheten överförs till en annan myndighet.

Närmare bestämmelser om lämnande av den information som avses i 1 mom. och om de uppgifter och handlingar som ska lämnas får utfärdas genom förordning av arbets- och näringsministeriet.

11 c §

Säkerhetskrav för satellitbaserad fjärranalys

En fjärranalysaktör ska sörja för riskhanteringen i fråga om satellitbaserad fjärranalys och de anordningar eller den utrustning och de lokaler som används vid analysen samt riskhanteringen i fråga om behandlingen av data. Satellitbaserad fjärranalys och fjärranalysaktören ska uppfylla följande säkerhetskrav:

1) mottagningen och behandlingen av fjärranalysdata är informationssäker och de system och anordningar som används i verksamheten är tillräckligt skyddade mot yttre störningar och hot mot informationssäkerheten,

2) de kränkningar av och hot mot informationssäkerheten som riktas mot de system och anordningar som används vid den satellitbaserade fjärranalysen kan upptäckas,

3) utomstående aktörer har inte obehörig åtkomst till anordningar och lokaler som används vid satellitbaserad fjärranalys eller till fjärranalysdata som producerats i verksamheten,

4) fjärranalysaktören tillämpar förfaranden för identifiering av kunder och kundkontroll med hjälp av vilka det med tillräcklig säkerhet kan fastställas till vem och för vilket ändamål fjärranalysdata lämnas ut,

5) de vid satellitbaserad fjärranalys använda anordningarnas prestanda, användbarhet, kvalitet och funktionssäkerhet samt fjärranalysdatas kvalitet och integritet kan följas upp och fel och störningar som i avsevärd grad stör anordningarnas funktion kan upptäckas,

6) med undantag för fotografering som utförs för finska myndigheters räkning, fotograferas rymdföremål som är i bruk endast när ägaren till rymdföremålet har gett skriftligt samtycke, som ska arkiveras på ett tillförlitligt sätt, till fotograferingen, om fotograferingen resulterar i data som visar rymdföremålet med en noggrannhet som överstiger de gränsvärden som anges i statsrådets förordning.

Bestämmelser om de gränsvärden för fotografering av rymdföremål som avses i 1 mom. 6 punkten utfärdas genom förordning av statsrådet. Närmare bestämmelser om säkert bedrivande av satellitbaserad fjärranalysverksamhet och om minimikraven på anordningar och funktioner som påverkar säkerheten får utfärdas genom förordning av arbets- och näringsministeriet.

Betänkande EkUB 30/2022 rd

11 d §

Utlämnande av fjärranalysdata

Fjärranalysdata får lämnas ut endast till kunder som fjärranalysaktören identifierat och utfört kundkontroll på.

Fjärranalysdata får inte lämnas ut för militärt bruk till ett land som är föremål för Europeiska unionens eller Förenta nationernas vapenembargo eller för någon annan användning som strider mot Europeiska unionens eller Förenta nationernas sanktioner.

Fjärranalysaktören ska utan dröjsmål informera arbets- och näringsministeriet om den har skäl att misstänka att den har lämnat ut fjärranalysdata för ändamål som avses i 2 mom. eller om den misstänker att utlämnandet annars skulle äventyra den nationella säkerheten, fullgörandet av Finlands internationella förpliktelser eller strida mot Finlands utrikes- eller säkerhetspolitik. Detsamma gäller situationer där en fjärranalysaktör upptäcker att en obehörig person har fått tillgång till fjärranalysdata.

Under de undantagsförhållanden som avses i beredskapslagen (1552/2011) ska fjärranalysaktören trygga företräde för behöriga finska myndigheter att få tillgång till fjärranalysdata, när dessa anser att det behövs för att skydda den nationella säkerheten eller Finlands utrikes- eller säkerhetspolitiska intressen. I en sådan situation har en fjärranalysaktör rätt att få ersättning för tillgodeendet av myndigheternas rätt till företräde.

Närmare bestämmelser om kunder och utlämnande av fjärranalysdata som är förenliga med den nationella säkerheten eller Finlands internationella förpliktelser eller Finlands utrikes- och säkerhetspolitik får utfärdas genom förordning av statsrådet.

12 §

Uppgiftsskyldighet

Verksamhetsutövaren ska utan dröjsmål lämna arbets- och näringsministeriet uppgifter om ändringar som kan inverka på de förutsättningar för beviljande av tillstånd som anges i 5 § 2 mom., på tillståndsvillkoren eller på de uppgifter som ska föras in i registret över rymdföremål. Verksamhetsutövaren ska också utan dröjsmål meddela om det har inträffat ändringar i rymdföremålets ägarförhållanden och om rymdverksamheten har upphört.

Utöver vad som i 11 d § 3 mom. föreskrivs om fjärranalysaktörens anmälningsplikt ska en fjärranalysaktör utan dröjsmål lämna arbets- och näringsministeriet uppgifter om förändringar som kan inverka på de förutsättningar för beviljande av tillstånd som anges i 11 a § 2 mom. eller på tillståndsvillkoren. En fjärranalysaktör ska också utan dröjsmål informera om att satellitbase-rad fjärranalys har upphört.

Närmare bestämmelser om de uppgifter som ska lämnas med stöd av denna paragraf får utfärdas genom förordning av arbets- och näringsministeriet.

Betänkande EkUB 30/2022 rd

13 §

Ändring och återkallelse av tillstånd

Arbets- och näringsministeriet får ändra eller återkalla ett tillstånd till bedrivande av rymdverksamhet eller satellitbaserad fjärranalys, om

1) det i tillståndsansökan eller dess bilagor har getts felaktiga eller bristfälliga uppgifter som väsentligt har påverkat tillståndsprövningen,

2) verksamhetsutövaren eller fjärranalysaktören inte längre uppfyller de väsentliga förutsättningar för beviljande av tillstånd som anges i 5 § 2 mom. eller 11 a § 2 mom.,

3) verksamhetsutövaren eller fjärranalysaktören på ett väsentligt sätt har försummat eller brutit mot en skyldighet eller begränsning enligt denna lag eller mot tillståndsvillkoren, eller

4) det är nödvändigt att ändra eller återkalla tillståndet på grund av Finlands internationella utfästelser eller förpliktelser.

Innan arbets- och näringsministeriet fattar ett beslut enligt 1 mom. ska det sätta ut en skälig tidsfrist för verksamhetsutövaren eller fjärranalysaktören att avhjälpa bristen, felet, överträdelsen eller försummelsen. Satellitbaserad fjärranalys ska dock omedelbart avbrytas på förordnande av arbets- och näringsministeriet, om det är nödvändigt för att skydda den nationella säkerheten eller Finlands utrikes- och säkerhetspolitiska intressen eller för att Finlands internationella förpliktelser ska kunna fullgöras. Ett tillstånd kan återkallas endast av synnerligen vägande skäl, om det inte är möjligt att ändra tillståndet eller om tillståndshavaren trots uppmaning inte inom en skälig tid har avhjälpt bristen, felet, överträdelsen eller försummelsen.

I beslutet om att ändra eller återkalla tillståndet får arbets- och näringsministeriet ställa sådana villkor som behövs med tanke på säkerheten när rymdverksamheten eller den satellitbaserade fjärranalysen fortsätter eller avslutas. När ministeriet återkallar ett tillstånd kan det också bestämma att verksamhetsutövaren ska överföra rymdverksamheten till en annan verksamhetsutövare som fortsätter verksamheten.

14 §

Övervakning

Arbets- och näringsministeriet övervakar att denna lag och de bestämmelser som utfärdats med stöd av den iakttas.

Verksamhetsutövaren ska årligen lämna arbets- och näringsministeriet en rapport över sin rymdverksamhet.

Fjärranalysaktören ska årligen lämna arbets- och näringsministeriet en rapport över sin satellitbaserade fjärranalys och sina kunder. Om satellitbaserad fjärranalys ingår i rymdverksamhet där verksamhetsutövaren och fjärranalysaktören är samma person, kan denne inkludera årsrapporten över satellitbaserad fjärranalys i årsrapporten över rymdverksamhet.

Arbets- och näringsministeriet har rätt att av verksamhetsutövaren och fjärranalysaktören få även andra uppgifter som behövs för övervakningen.

Närmare bestämmelser om innehållet i den rapport som avses i 2 och 3 mom. och om de uppgifter som behövs för övervakningen får utfärdas genom förordning av arbets- och näringsministeriet.

Betänkande EkUB 30/2022 rd

15 §

Inspektionsrätt

Arbets- och näringsministeriet har inom ramen för den övervakning som avses i 14 § rätt att förrätta behövliga inspektioner av verksamhetsutövarens rymdverksamhet och rymdföremål samt av fjärranalysaktörens satellitbaserade fjärranalys och de anordningar eller den utrustning som används vid analysen eller anlita en annan myndighet för inspektioner. Ministeriet kan också anlita en oberoende sakkunnig för inspektioner av annan verksamhet än sådan som har bedrivits för Försvarsmaktens räkning. På sakkunniga tillämpas bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar vid skötseln av uppdrag enligt denna paragraf. Bestämmelser om skadeståndsansvar finns i skadeståndslagen.

Tjänstemän och oberoende sakkunniga som förrättar inspektion har rätt att i den omfattning som inspektionen kräver få tillträde till de lokaler och andra områden som är i verksamhetsutövarens eller fjärranalysaktörens besittning eller användning och används eller har använts för att bedriva rymdverksamhet eller satellitbaserad fjärranalys och till vilka tillträde är nödvändigt för övervakningen av rymdverksamheten eller den satellitbaserade fjärranalysen, samt att få studera handlingar och uppgifter som är nödvändiga med tanke på inspektionsuppdraget trots vad som föreskrivs om hemlighållande av uppgifter.

I utrymmen som används för boende av permanent natur får inspektion förrättas endast i de fall då det finns grundad och specificerad anledning att misstänka att brott mot denna lag begåtts eller kommer att begås på ett sätt som kan leda till en påföljdsavgift enligt 21 § eller ett straff enligt strafflagen, och om det för utredning av förseelsen är nödvändigt att få tillträde till utrymmen som används för boende av permanent natur. I utrymmen som används för boende av permanent natur får inspektion förrättas endast av en myndighet.

Vid inspektioner ska 39 § i förvaltningslagen (434/2003) iakttas.

17 §

Utlåtanden

Arbets- och näringsministeriet ska i samband med uppdrag som avses i 5 §, 8 § 2 mom. samt 11 och 11 a § samt för bedömning av en verksamhetsutövares eller en fjärranalysaktörs tillförlitlighet på det sätt som avses i 17 a § begära utlåtanden av andra myndigheter, om det inte är uppenbart onödigt att begära ett sådant. Ministeriet kan också begära utlåtanden i samband med bedömningen av förutsättningarna för att ändra eller återkalla ett tillstånd med stöd av 13 § eller i samband med övervakning som avses i 14 §. Arbets- och näringsministeriet kan begära utlåtanden också av oberoende sakkunniga som företräder särskild sakkunskap.

17 a §

Bedömning av tillförlitlighet

En i 5 § 2 mom. 1 punkten avsedd verksamhetsutövares tillförlitlighet och en i 11 a § 2 mom. 1 punkten avsedd fjärranalysaktörs tillförlitlighet bedömas på det sätt som anges i denna paragraf. Om verksamhetsutövaren eller fjärranalysaktören är en juridisk person, gäller kravet på tillförlit-

Betänkande EkUB 30/2022 rd

lighet också verkställande direktören och dennes ställföreträdare, ledamöter och ersättare i styrelsen, ledamöter och ersättare i förvaltningsrådet och jämförbara organ, ansvariga bolagsmän och andra som hör till den högsta ledningen. Kravet på tillförlitlighet gäller också de ägare till juridiska personer som bedriver rymdverksamhet eller satellitbaserad fjärranalys och som har en ägarandel på minst 10 procent eller rösträtt i företaget.

En person anses inte vara tillförlitlig, om

1) personen under fem år före bedömningen har dömts till straff för ett brott som kan anses visa att personen är uppenbart olämplig att bedriva rymdverksamhet eller satellitbaserad fjärranalys,

2) personen annars på grund av sin ställning eller sin verksamhet kan anses uppenbart olämplig att bedriva rymdverksamhet eller satellitbaserad fjärranalys på ett sätt som är förenligt med den nationella säkerheten, Finlands internationella förpliktelser eller utrikes- och säkerhetspolitiken,

3) näringsförbud som gäller personen har förts in i myndighetsregister eller kreditupplysningsregister,

4) personen i fråga är försatt i konkurs eller enligt utmätning eller någon annan utredning är oförmögen att svara för sina skulder och detta kan anses utsätta personen för risk att bli utnyttjad, utsatt för påtryckningar, mutförsök eller annan osaklig påverkan eller annars kan äventyra personens möjligheter och förmåga att på ett oberoende och också annars tillförlitligt sätt sköta sina förpliktelser som följer av denna lag, av ett tillstånd som beviljats med stöd av den eller av tillståndsvillkoren.

När den behöriga myndigheten överväger slutresultatet av bedömningen av en fysisk persons tillförlitlighet ska myndigheten särskilt beakta betydelsen av personens verksamhet eller bakgrund med tanke på verksamhetsutövaren eller fjärranalysaktören som helhet i förhållande till bedrivandet av rymdverksamhet eller satellitbaserad fjärranalys. Bedömningen av tillförlitlighet baserar sig på en helhetsbedömning där personens ställning och bestämmande inflytande i en sammanlutning som bedriver rymdverksamhet eller satellitbaserad fjärranalys ska beaktas.

Som utredning enligt 2 mom. 1 punkten ska godkännas uppgifter som fås med stöd av straffregisterlagen (770/1993) och i fråga om en utländsk person ett straffregisterutdrag utfärdat av en behörig myndighet i personens ursprungsland eller etableringsland. Ett straffregisterutdrag får inte vara äldre än sex månader. Om ovannämnda utdrag eller intyg inte utfärdas i den utländska personens etableringsland, ska i stället för dessa som bevis godtas en försäkran under ed eller högtidlig försäkran enligt lagstiftningen i etableringslandet som avlagts av personen.

Den tidsfrist som avses i 2 mom. 1 punkten ska räknas från det att domen har vunnit laga kraft till den tidpunkt då ansökan togs emot.

18 §

Myndighetens rätt att få information

Arbets- och näringsministeriet har trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller utlämnande av information rätt att av andra myndigheter få sådan information om omständigheter som berör verksamhetsutövaren och fjärranalysaktören som är nödvändig för att ministeriet ska kunna sköta sina uppdrag enligt denna lag.

Arbets- och näringsministeriet har trots sekretessbestämmelserna rätt att avgiftsfritt av myndigheter och av dem som utför offentliga uppdrag få för skötseln av sina uppgifter enligt denna lag nödvändig information om verksamhetsutövare och fjärranalysaktörer samt ledamöter och er-

Betänkande EkUB 30/2022 rd

sättare i deras styrelse eller förvaltningsråd, verkställande direktören och dennes ställföreträdare, ansvariga bolagsmän samt andra som hör till den högsta ledningen. Rätten att få information gäller också uppgifter ur det bötesregister som avses i 46 § i lagen om verkställighet av böter (672/2002).

19 §

Vite

Arbets- och näringsministeriet kan förena ett förordnande som det meddelat med stöd av 13 § 2 och 3 mom. med vite.

20 §

Ändringssökande

Bestämmelser om sökande av ändring i förvaltningsdomstol finns i lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019).

Vid sökande av ändring i beslut som gäller föreläggande och utdömande av vite tillämpas dock viteslagen (1113/1990).

21 §

Påföljdsavgift

Påföljdsavgift kan av arbets- och näringsministeriet påföras den som uppsåtligen eller av oaktsamhet

- 1) bedriver rymdverksamhet utan ett tillstånd som avses i 5 §,
- 2) överför faktiskt bestämmande inflytande över ett rymdföremål eller rymdverksamhet till en annan verksamhetsutövare eller ägare utan godkännande som avses i 11 §,
- 3) i rymdverksamhet försummar den skyldighet att teckna försäkring som avses i 8 §,
- 4) bedriver satellitbaserad fjärranalys utan tillstånd som avses i 11 a §, eller
- 5) försummar den anmälningsplikt som avses i 11 d § 3 mom. eller den uppgiftsskyldighet som avses i 12 § eller 14 § 2 eller 3 mom.

En påföljdsavgift som påförs en juridisk person får uppgå till högst 500 000 euro, dock högst fyra procent av den juridiska personens omsättning under den föregående räkenskapsperioden. Den påföljdsavgift som påförs en fysisk person får vara högst fyra procent av dennes inkomster enligt den verkställda beskattningen för året före det då överträdelsen upphörde, dock högst 50 000 euro.

Vid bedömningen av påföljdsavgiftens storlek ska hänsyn tas till

- 1) överträdelsens art, omfattning, skadlighet, varaktighet och om överträdelsen upprepats,
- 2) den vinning som erhållits genom överträdelsen, om denna uppgift finns tillgänglig,
- 3) åtgärder som vidtagits av verksamhetsutövaren för att lindra eller avhjälpa skadan, och
- 4) verksamhetsutövarens ekonomiska ställning.

Påföljdsavgiften ska betalas till staten.

Betänkande EkUB 30/2022 rd

Påföljdsavgift ska inte påföras om förfarandet ska anses vara ringa eller om det med tanke på förfarandets art, hur ofta förfarandet upprepats, förfarandets planmässighet och andra omständigheter är oskäligt att påföra avgift. Påföljdsavgift behöver inte påföras, om verksamhetsutövaren har vidtagit tillräckliga korrigerande åtgärder omedelbart efter att förfarandet upptäcktes och det inte är fråga om ett allvarligt eller återkommande förfarande. Påföljdsavgift får inte påföras, om det har förflutit mer än fem år sedan gärningen begicks.

Påföljdsavgift får inte påföras den som misstänks för samma gärning i en förundersökning, en åtalsprövning eller ett brottmål som behandlas i domstol eller den som för samma gärning har meddelats en lagakraftvunnen dom. Den som påförts en påföljdsavgift får inte i domstol dömas till straff för samma gärning.

En påföljdsavgift preskriberas fem år från det att ett lagakraftvunnet avgörande meddelades. Bestämmelser om verkställigheten av påföljdsavgiften finns i lagen om verkställighet av böter (672/2002).

Denna lag träder i kraft den 20 .

Satellitbaserad fjärranalys som har inletts före ikraftträdandet av denna lag får fortsätta utan tillstånd enligt 11 a § i tolv månader från dagen för ikraftträdandet av lagen.

3.

Lag

om ändring av 1 § i lagen om verkställighet av böter

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om verkställighet av böter (672/2002) 1 § 2 mom., sådant det lyder i lag /, som följer:

1 §

Lagens tillämpningsområde

På det sätt som föreskrivs i denna lag verkställs också en oljeutsläppsavgift enligt 3 kap. 1 § i miljöskyddslagen för sjöfarten (1672/2009), en försummelseavgift enligt 9 § i lagen om beställarens utredningsskyldighet och ansvar vid anlitande av utomstående arbetskraft (1233/2006), en påföljdsavgift enligt 11 a kap. 3 § i arbetsavtalslagen (55/2001), en försummelseavgift enligt 35 § i lagen om utstationering av arbetstagare, en försummelseavgift enligt 6 § i lagen om skyldighet

Betänkande EkUB 30/2022 rd

att erbjuda kvitto vid kontantförsäljning (658/2013), en överträdelseavgift enligt 49 § och en påföljdsavgift enligt 51 § i lagen om ett påföljdssystem för och tillsynen över den gemensamma fiskeripolitiken (1188/2014), en påföljdsavgift enligt 71 § i alkohollagen (1102/2017), en påföljdsavgift enligt 35 § i utsädeslagen (600/2019), en påföljdsavgift enligt 26 § i växtskyddslagen (1110/2019), en påföljdsavgift inom införselkontrollen enligt 15 § i lagen om införselkontroll av djur och vissa varor (1277/2019), en avgift för trafikförseelse enligt 161 § i vägtrafiklagen (729/2018), en avgift för trafikförseelse enligt 93 § i körkortslagen (386/2011), en avgift för trafikförseelse enligt 122 § i sjötrafiklagen (782/2019), en avgift för trafikförseelse enligt 268 § i lagen om transportservice (320/2017), en avgift för trafikförseelse enligt 195 § och en påföljdsavgift enligt 189–192 § i fordonslagen (82/2021), en påföljdsavgift inom foderkontrollen enligt 51 § i foderlagen (1263/2020), en påföljdsavgift inom livsmedelstillsynen enligt 67 § i livsmedelslagen (297/2021), en påföljdsavgift inom djursjukdomskontrollen enligt 94 a § i lagen om djursjukdomar (76/2021), en påföljdsavgift inom tillsynen över identifiering och registrering av djur enligt 36 § och en avgift för trafikförseelse som påförs för åsidosättande av skyldigheten att medföra och visa upp djurets identitetshandling enligt 37 § i lagen om identifiering och registrering av djur (1069/2021), en påföljdsavgift inom tillsynen över ekologisk produktion enligt 38 § i lagen om ekologisk produktion (1330/2021), en påföljdsavgift enligt 8 och 9 § i lagen om överensstämmelse för skodon och textilprodukter (265/2022), en påföljdsavgift inom gödselmedeltillsynen enligt 37 § i lagen om gödselmedel (711/2022), en påföljdsavgift inom biproduktstillsynen enligt 63 a § i lagen om animaliska biprodukter (517/2015) och en påföljdsavgift enligt 21 § i lagen om rymdverksamhet (63/2018).

Denna lag träder i kraft den 20 .

Helsingfors 2.12.2022

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Sanni Grahn-Laasonen saml
vice ordförande Katri Kulmuni cent
medlem Atte Harjanne gröna
medlem Mari Holopainen gröna
medlem Eeva Kalli cent
medlem Pia Kauma saml
medlem Sakari Puisto saf
medlem Hussein al-Tae sd
medlem Veikko Vallin saf
medlem Tuula Väättäinen sd
medlem Johannes Yrttiaho vänst
ersättare Kai Mykkänen saml.

Betänkande EkUB 30/2022 rd

Sekreterare var

utskottsråd Maiju Tuominen.